

ПРЕЗЕНТАЦІЯ НА ТЕМУ: «БЕРНАРД ШОУ»

Виконала:

Учениця 9-Б класу

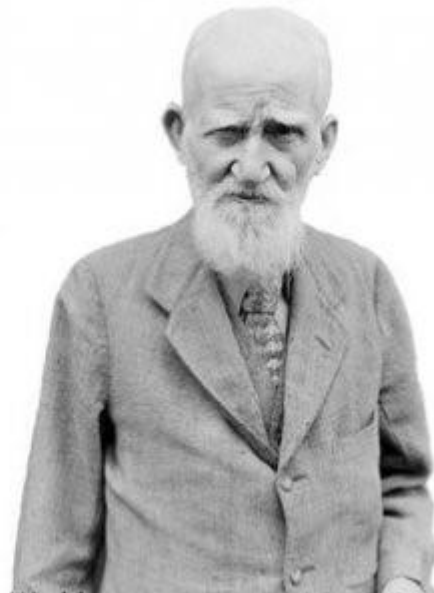
ЗОШ №5

м. Житомир

Науменко Ірина

ДЖОРДЖ БЕРНАРД ШОУ (26
ЛИПНЯ 1856 — 2
ЛИСТОПАДА 1950) — ІРЛАНДСЬКИЙ ДРА
МАТУРГ І ПУБЛІЦИСТ.

Бернард Шоу
(1856-1950)

ДИТИНСТВО

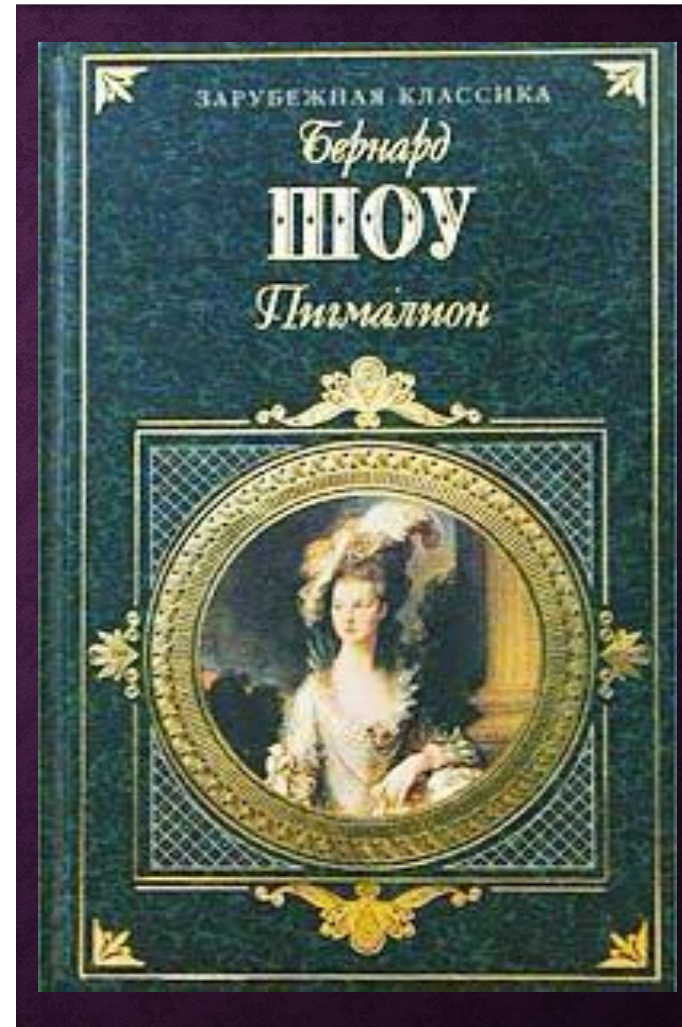
НАРОДИВСЯ **1856** РОКУ

В **ДУБЛІНІ (ІРЛАНДІЯ)**. ПОЧАВ ПРАЦЮВАТИ КЛЕРКОМ У ВІЦІ 15 РОКІВ. У 1876 РОЦІ З ІРЛАНДІЇ ПЕРЕЇХАВ ДО АНГЛІЇ. У 80-ТІ РОКИ БЕРНАРД ШОУ ПРАЦЮВАВ ЛІТЕРАТУРНИМ РЕЦЕНЗЕНТОМ, ТЕАТРАЛЬНИМ ОГЛЯДАЧЕМ ТА МУЗИЧНИМ КРИТИКОМ У КІЛЬКОХ БРИТАНСЬКИХ ГАЗЕТАХ І ЖУРНАЛАХ, ДЕ НА НЬОГО ВПЕРШЕ ЗВЕРНУЛИ УВАГУ ЯК НА ТАЛАНОВИТОГО АВТОРА. . У 1885 РОЦІ ШОУ НАПИСАВ ПЕРШУ П'ЄСУ «ДОМА УДІВЦЯ»; ОПІСЛЯ — «ВОЛОКИТА» (1893) І «ПРОФЕСІЯ МІСІС ВОРРЕН» (1893—1894).

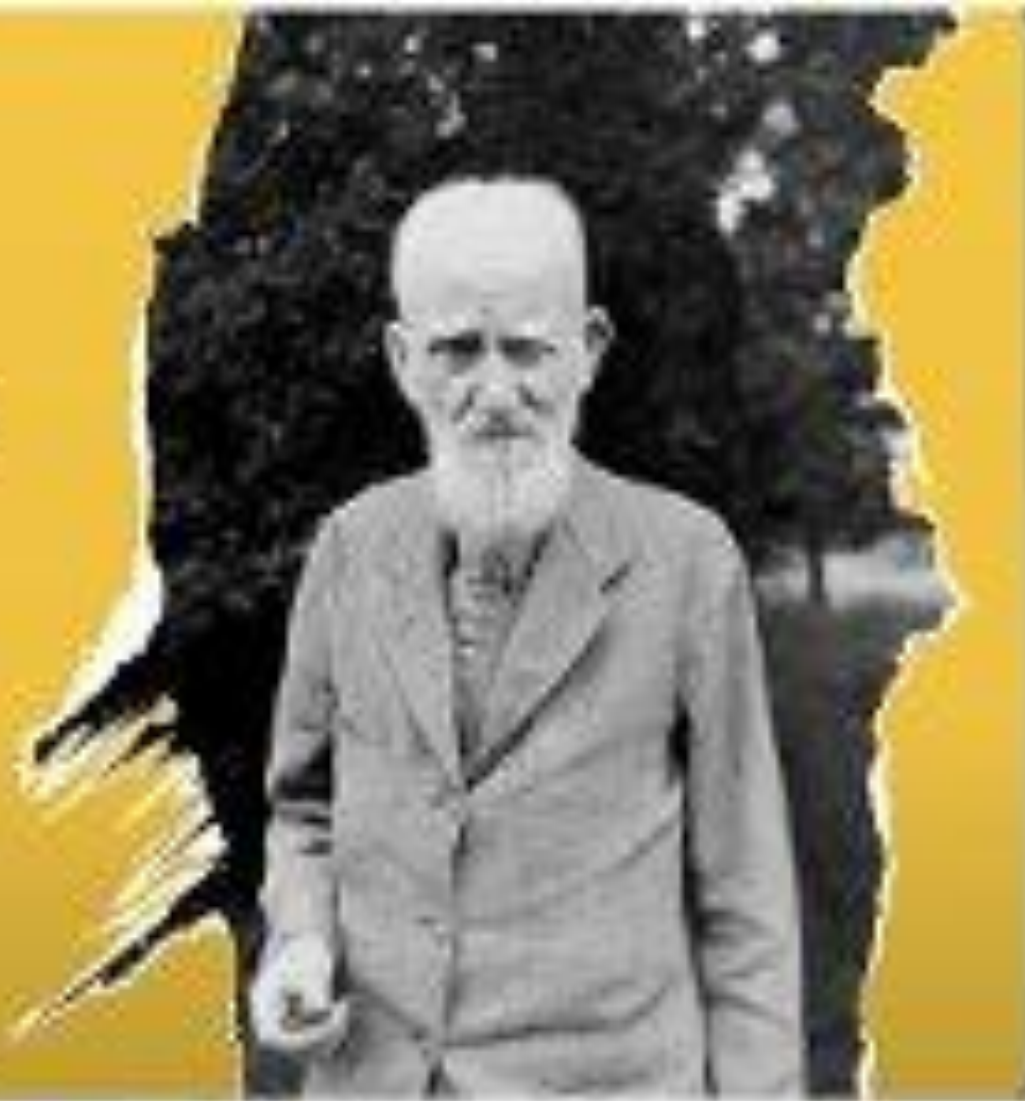
ШОУ ВІДВІДУВАВ WESLEY COLLEGE В ДУБЛІНІ І ГРАМАТИЧНУ ШКОЛУ. СЕРЕДНЮ ОСВІТУ ЗДОБУВ У [ДУБЛІНІ](#). В ОДИНАДЦЯТЬ РОКІВ ЙОГО ВІДДАЛИ В ПРОТЕСТАНТСЬКУ ШКОЛУ, ДЕ ВІН БУВ, ЗА ВЛАСНИМИ ЙОГО СЛОВАМИ, ПЕРЕДОСТАННІМ АБО ОСТАННІМ УЧНЕМ. ШКОЛУ ВІН НАЗИВАВ НАЙШКІДЛИВИШИМ ЕТАПОМ СВОЄЇ ОСВІТИ: «МЕНІ В ГОЛОВУ НЕ ПРИХОДИЛО ГОТУВАТИ УРОКИ АБО ГОВОРТИ ПРАВДУ ЦЬОМУ ЗАГАЛЬНОМУ ВОРОГОВІ І КАТОВІ — ВЧИТЕЛЮ». СИСТЕМА ОСВІТИ БУЛА НЕ РАЗ РОЗКРИТИКОВАНА ШОУ ЗА ЗОСЕРЕДЖЕННЯ НА РОЗУМОВОМУ, А НЕ ДУХОВНОМУ РОЗВИТКУ. ОСОБЛИВО АВТОР КРИТИКУВАВ СИСТЕМУ ФІЗИЧНОГО ПОКАРАННЯ В ШКОЛІ. У П'ЯТНАДЦЯТЬ РОКІВ ВІН СТАВ КЛЕРКОМ. У СІМ'І НЕ БУЛО КОШТІВ ДЛЯ ТОГО, ЩОБ ПОСЛАТИ ЙОГО В УНІВЕРСИТЕТ, АЛЕ ДЯДЬКОВІ ЗВ'ЯЗКИ ДОПОМОГЛИ ЙОМУ ВЛАШТУВАТИСЯ В ДОСИТЬ ВІДОМЕ АГЕНТСТВО «ТАУНЗЕНДА» З ПРОДАЖУ НЕРУХОМОСТІ. ОДНИМ З ОБОВ'ЯЗКІВ ШОУ БУВ ЗБІР КВАРТПЛАТИ З МЕШКАНЦІВ ДУБЛІНСЬКИХ НЕТРІВ, І СУМНІ ВРАЖЕННЯ ЦИХ РОКІВ ЗГОДОМ ЗНАЙШЛИ ВТІЛЕННЯ В «БУДИНКАХ ВДІВЦЯ». ВІН БУВ, ПО ВСІЙ ЙМОВІРНІСТІ, ДОСИТЬ ЗДАТНИМ КЛЕРКОМ, ХОЧА ОДНОМАНІТНІСТЬ ЦЬОЇ РОБОТИ НАБРИДАЛА ЙОМУ. ВІН НАВЧИВСЯ АКУРАТНО ВЕСТИ КНИГИ ОБЛІКУ, А ТАКОЖ ПИСАТИ ЦІЛКОМ РОЗБІРЛИВИМ ПОЧЕРКОМ. ВСЕ НАПИСАНЕ ШОУ (НАВІТЬ В ПОХИЛОМУ ВІЦІ) БУЛО ЛЕГКО І ПРИЄМНО ЧИТАТИ. ЦЕ ПОСЛУЖИЛО ШОУ ХОРОШУ СЛУЖБУ ЗГОДОМ, КОЛИ ВІН СТАВ ПРОФЕСІЙНИМ ПИСЬМЕННИКОМ: СКЛАДАЧІ ГОРЯ НЕ ЗНАЛИСЯ З ЙОГО РУКОПИСАМИ. КОЛИ ШОУ БУЛО 16 РОКІВ, КОЛИ ЙОГО МАТИ ВТЕКЛА З ДОМУ З КОХАНЦЕМ І ДОЧКАМИ. БЕРНАРД ВИРШИВ ЗАЛИШИТИСЯ З БАТЬКОМ В ДУБЛІНІ. ВІН ЗДОБУВ ОСВІТУ І ВСТУПИВ СЛУЖБОВЦЯМ В КОНТОРУ НЕРУХОМОСТІ. ЦІЄЮ РОБОТОЮ ВІН ЗАЙМАВСЯ КІЛЬКА РОКІВ, ХОЧА ВОНА ЙОМУ НЕ ПОДОБАЛАСЯ.

ЗНАЧНОЇ ПОПУЛЯРНОСТІ
НАБУЛА КОМЕДІЯ
ШОУ «ПІГМАЛІОН» (1912).

**ЖИЗНЬ СОСТОИТ НЕ В ТОМ,
ЧТОБЫ НАЙТИ СЕБЯ.
ЖИЗНЬ СОСТОИТ В ТОМ,
ЧТО СОЗДАТЬ СЕБЯ.**

FISHKI.NET

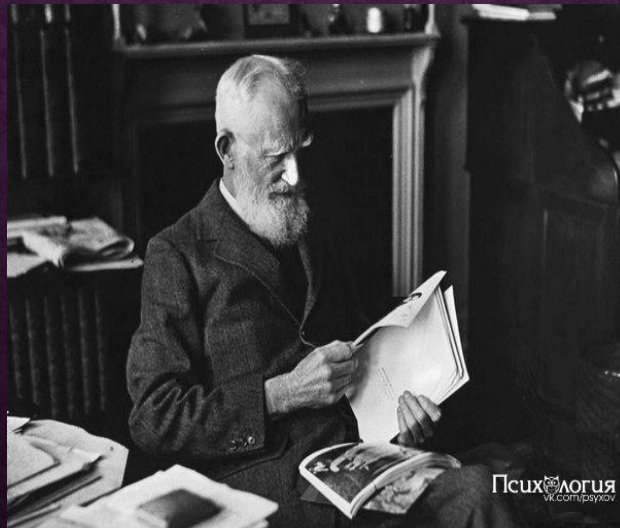

СВОЇ НАЙЗНАЧНИШІ ПРАЦІ ЗА 30-РІЧНИЙ ПЕРІОД ГРОМАДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШОУ ОПУБЛІКУВАВ У ЗБІРЦІ «НАРИСИ ФАБІАНСЬКОГО СОЦІАЛІЗМУ». У СТАТТЯХ ЦЬЄЇ ЗБІРКИ ВІН, ОКРІМ ІНШОГО, ВИСТУПАВ НА ПІДТРИМКУ СОЦІАЛІЗМУ І ПРОТИ АНАРХІЗМУ. ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ШОУ НЕ ОБМЕЖУВАЛАСЯ ПОЛЕМІЧНИМИ ВИСТУПАМИ, ПОЛІТИЧНИМИ ПАМФЛЕТАМИ Й ЛІТЕРАТУРОЮ — ВІН ПРАЦЮВАВ ТАКОЖ У МІСЦЕВОМУ УПРАВЛІННІ ТОГО РАЙОНУ, У ЯКОМУ ЖИВ, ПОТІМ — МУНІЦИПАЛЬНИМ РАДНИКОМ. НА ЦИХ ПОСАДАХ ВІН ДІЯВ У КОМІТЕТАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я, ВОДОПРОВІДНОМУ, ЖИТЛОВОГО БУДІВНИЦТВА. ЗАХОПИВШИСЬ ТАКОГО РОДУ ДІЯЛЬНІСТЮ, ШОУ НАВІТЬ ВИСУНУВ У 1924 Р. СВОЮ КАНДИДАТУРУ ДО ЛОНДОНСЬКОЇ РАДИ ГРАФСТВА ВІД ПРОГРЕСИВНОЇ ПАРТІЇ. ПРОТЕ, ВІДМОВИВСЯ ВІД ЗВИЧАЙНИХ МЕТОДІВ ПЕРЕДВИБОРНОЇ БОРОТЬБИ, НЕ БАЖАЮЧИ ЙТИ НА КОМПРОМІСИ З ОПОНЕНТАМИ Й НЕ ПРАГНУЧИ СПОДОБАТИСЯ РЯДОВОМУ ВИБОРЦЮ, ВІН В ДІАЛОГАХ З НИМИ ВИЯВИВ НЕБАЖАННЯ МИРИТИСЯ З ЇХНІМИ ПЕРЕКОНАННЯМИ, ВИСМІЮВАВ ЇХНІ ЗАБОБОНИ І ЗНАННЯ. ОТЖЕ, У РЕЗУЛЬТАТІ, ВІДШТОВХНУВ ВІД СЕБЕ ВСІХ — КАТОЛИКІВ, ЛІБЕРАЛІВ, КОНСЕРВАТОРІВ, ЗВИЧАЙНИХ ВИБОРЦІВ І, ЗРОЗУМІЛО, НЕ ПРОЙШОВ ДО ПАРЛАМЕНТУ. БЕРНАРД ШОУ У 30-Х РОКАХ ВИСТУПАВ ЗА ВБИВСТВО ЛЮДИНИ, ЯКЩО ВОНА Є ПАРАЗИТОМ У СУСПІЛЬСТВІ І НІЧОГО НЕ ЗДАТНА ЗРОБИТИ ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА КОРИСНОГО. ВІН ПОСЛУГОВУВАВСЯ ІДЕЯМИ [КАРЛА МАРКСА](#) ТА [ФРІДРІХА ЕНГЕЛЬСА](#). СПОЧАТКУ ЙОГО ІДЕЇ СХОДИЛИСЬ ІЗ ПОСЛІДОВНИКАМИ [ГІТЛЕРА](#), АЛЕ ПІЗНІШЕ ВІН ВІДМОВИВСЯ ВІД ПІДТРИМКИ ГІТЛЕРА, ОСКІЛЬКИ ВВАЖАВ, ЩО ПАРАЗИТИ СУСПІЛЬСТВА Є НЕ ТІЛЬКИ СЕРЕД ЄВРЕЇВ.^[1] БЕРНАРД ШОУ ВИСТУПАВ ЗА ЗАСТОСУВАННЯ [ГУМАННОГО ГАЗУ](#), ЯК СПОСІБ ПОЗБАВЛЕННЯ ВІД «ПАРАЗИТІВ» СУСПІЛЬСТВА. ПІЗНІШЕ, ЯК ВІДОМО, ЦЕЙ ГАЗ БУДЕ ВІНАЙДЕНИЙ І ШИРОКО ЗАСТОСОВАНИЙ У КОНЦЕНТРАЦІЙНИХ ТАБОРАХ [НАЦИСТСЬКОЇ НІМЕЧЧИНИ](#). ЯСКРАВА ІЛЮСТРАЦІЯ ПОГЛЯДІВ Б.ШОУ З ЙОГО ЩОДЕННИКІВ: «МАЮЧИ СПРАВУ З ОСОБАМИ, ЯКИХ НЕМОЖЛИВО ПРИРУЧИТИ, ЯКІ ЗА СВОЄЮ СУТНІСТЮ НЕ ЗДАТНІ СТРИМАТИ СВОЇХ НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЧИ ВЛАСНИЦЬКИХ ПОТЯГІВ І НЕ МАЮТЬ ЗАСТЕРЕЖЕНЬ ЩОДО ПОЖЕРТВУВАННЯ ІНШИМИ ЗАДЛЯ ВЛАСНОЇ ЗРУЧНОСТІ; КАРАТИ ТАКИХ ОСІБ БУЛО БИ СМІХОВИННО. МИ МОЖЕМО ТАК САМО НАМАГАТИСЯ КАРАТИ ШМАТОК ЧЕРЕПИЦІ ЗА ТЕ, ЩО ВОНА ВПАЛА З ДАХУ І ВДАРИЛА ПО ГОЛОВІ СВЯЩЕНИКА. АЛЕ ВБИВАТИ ЇХ ЦІЛКОМ ВИПРАВДАНО І ДУЖЕ ПОТРІБНО».^[2] Б. ШОУ ЗАПЕРЕЧУВАВ ФАКТ [УКРАЇНСЬКОГО ГОЛОДУ](#) Й РЕПРЕСІЙ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ. КОЛИ Б. ШОУ, ЯКИЙ ВІДВІДАВ СРСР З 21 ПО 31 ЛИПНЯ 1933 Р., ЄВРОПЕЙСЬКІ ЖУРНАЛІСТИ ЗАПИТАЛИ ПРО ГОЛОД, ВІН ІЗ ВЛАСТИВИМ СОБІ ЦИНІЗМОМ ВІДПОВІВ, ЩО НІКОЛИ І НІДЕ НЕ ЇВ ТАК СМАЧНО, ЯК У СРСР.^[3]

ЄВГЕНІКА

ШОУ — ВИЗНАЧНИЙ ПРИХИЛЬНИК ЄВГЕНІКИ, НЕОДНАРАЗОВО ВИСТУПАВ НА ВІДПОВІДНИХ ТЕМАТИЧНИХ ЗІБРАННЯХ І БУВ ШИРОКОВІДОМИМ АКТИВІСТОМ ЦЬОГО РУХУ В АНГЛІЇ. ЗАВДЯКИ ОПУБЛІКОВАНІЙ НИМ ПРАЦІ З ЄВГЕНІКИ ЙОГО БУЛО ЗАПРОШЕНО ДО НІМЕЧЧИНИ ЧАСІВ ТРЕТЬОГО РЕЙХУ^[4]

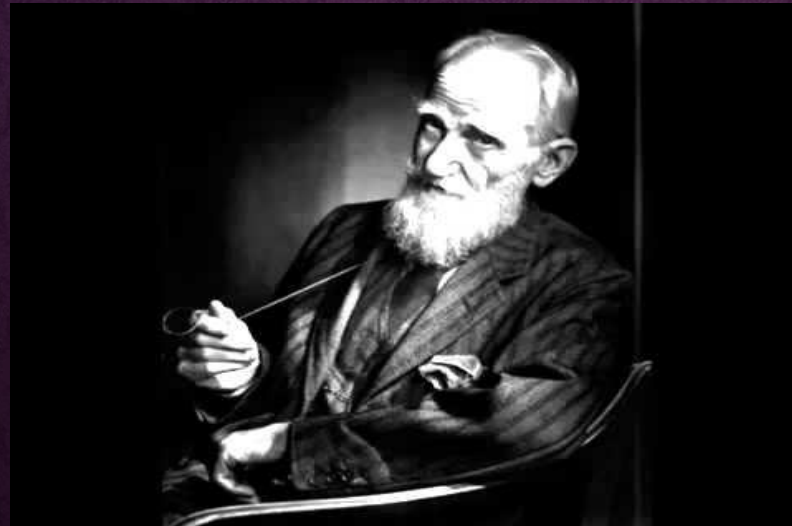
Шарлотта познайомилася з цим ірландцем два роки тому. Він одразу її причарував. Він каламбуривав без упину. Шукав сякого-такого стола, аби прилаштуватися й записувати думки для чергового памфлету. Якби Джорджеві не нагадували про їжу, він міг померти просто за письмовим столом.

Через два дні Шарлотта була в Лондоні. Одразу побігла до Шоу. У його тісній, наче комірчина, кімнаті поміщалися лише стіл, дерев'яне крісло-гойдалка та друкарська машинка. Книжки, газети, рукописи, брудні тарілки з недоїденою вівсянкою, чашки з-під какао, яблучні недогризки захаращували підвіконня, підлогу, стіл. Зверху все це було вкрите шаром сажі в палець завтовшки, яка летіла з розчачнутого вікна. Послугами прибиральниці він не користувався. Боявся, що та може викинути щось зайве. Шарлотта запропонувала переїхати до неї. Хотіла сама доглядати за письменником, аби він видужав. Той погодився. Вирішили, що ліпше їм буде побратися, адже інакше б по місту пішли погані чутки. Шлюб узяли [1 червня 1898](#) р. За 45 років подружнього життя вони жодного разу не кохалися — так домовилися ще до весілля, бо обоє вважали секс огидною справою. Тим часом увесь Лондон гудів: Джордж Шоу, цей невдаха-письменник і баламут-соціаліст, урвав дружину, сума посагу якої сягала шестизначної цифри. Чиновник, що оформляв шлюб, сплутав нареченого — у дуже потертому сюртуку і на милицях — із жебраком, який прийшов подивитися на церемонію^[8].

Джордж Шоу і Шарлотта Пейн-Тауншенд

ПРОЧИТАВШИ «КАПІТАЛ» [МАРКСА](#), ШОУ СПОЧАТКУ ПРИЙНЯВ ІДЕЇ [СОЦІАЛІЗМУ](#). ВІН
ВВАЖАВ СЕБЕ ПРОПАГАНДИСТОМ СОЦІАЛІЗМУ, А ВЖЕ ПОТІМ ПИСЬМЕННИКОМ,
ДРАМАТУРГОМ, ГРОМАДСЬКИМ ДІЯЧЕМ. У 1884 Р. ВІН ВСТУПИВ ДО ФАБІАНСЬКОГО
ТОВАРИСТВА, МЕТА ЯКОГО ПОЛЯГАЛА В ПЕРЕТВОРЕННІ СУСПІЛЬСТВА З
КАПІТАЛІСТИЧНОГО В СОЦІАЛІСТИЧНЕ. У ТОВАРИСТВІ ШОУ ВИСТУПАВ З ЛЕКЦІЯМИ, У
ЯКИХ ВИЯВИВСЯ ЙОГО УНІКАЛЬНИЙ ОРАТОРСЬКИЙ ТАЛАНТ. БЕРУЧИ УЧАСТЬ У
МІТИНГАХ, ВІН ВІДТОЧУВАВ СВОЮ ОРАТОРСЬКУ МАЙСТЕРНІСТЬ, ДАР САТИРИКА Й
УМІННЯ ПОГЛЯНУТИ НА ЗВИЧНІ РЕЧІ ПІД НЕЗВИЧНИМ КУТОМ ЗОРУ.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!